

Somatopedie

1. Vymezení pojmu somatopedie (vývoj přístupů k osobám s tělesným postižením – periodizace přístupů k osobám s postižením, hlavní představitelé oboru, cílová skupina, postavení v rámci speciální pedagogiky, mezioborová spolupráce).
2. Somatické, psychické a sociální aspekty tělesného postižení.
3. Klasifikace pohybových vad (klasifikace, etiologie).
4. Mozková obrna (formy, vliv na vývoj dítěte, rozvoj postižení, reflexní zvláštnosti/ odpovědi u jednotlivých forem, terapeutická podpora, možnosti podpory, vzdělávání, specifika v edukaci).
5. Mozková obrna jako těžké postižení, intervence, podpora.
6. Komunikace jedinců s mozkovou obrnou (symptomatické poruchy řeči, alternativní a augmentativní komunikace, využití ICT).
7. Raná péče (cíle, význam rané péče, mezioborová spolupráce, legislativa).
8. Poradenství při podpoře dětí a žáků s tělesným postižením (poradenští pracovníci ve školách, SPC pro tělesně postižené, podpůrná opatření, IVP).
9. Posuzování školní zralosti (oblasti, specifika u dětí s tělesným postižením, možnosti podpory, diagnostika).
10. Speciálně pedagogická diagnostika u žáků s tělesným postižením (obsahová a metodologická stránka, specifika u dětí s tělesným postižením).
11. Speciálně pedagogická diagnostika u žáků s tělesným postižením (hrubá a jemná motorika, grafomotorika a kresba, lateralita – zvláštnosti u amputací, deformací a hemiparetické formy MO, pedagogická intervence u všech uvedených oblastí).
12. Progresivní nervosvalová onemocnění – svalové dystrofie, SMA (vymezení pojmu, dopad na vývoj dítěte, mezioborová spolupráce, pedagogická podpora).
13. Jedinci s chronickým onemocněním (vymezení pojmu chronické onemocnění, specifika podpory, dopad na vzdělávání, vzdělávání v rámci škol při nemocnicích a zdravotnických zařízeních, spolupráce s kmenovou školou).
14. Specifika vzdělávání žáků s tělesným postižením v předškolním vzdělávání (dopad postižení na vzdělávání a proces učení, pracovní prostředí, kompenzační a didaktické pomůcky, formy a metody práce, komplexní podpora).
15. Profesionální orientace, předprofesionální a profesionální příprava žáků s tělesným postižením, přechod na trh práce.
16. Terapie ve speciálněpedagogické péči (arteterapie, muzikoterapie, zooterapie).
17. Léčebná rehabilitace u jedinců s tělesným postižením (fyzioterapeutické metody – Vojtova terapie, Bobath koncept, hiporehabilitace, ergoterapie).

Literatura

- Bartoňová, M., & Vítková, M. (2007). *Strategie ve vzdělávání dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido.
- Buršíková, D. (2019). *Dítě s epilepsií v prostředí školy*. Praha: Triton
- Čadová, E., et al. (2012a). *Katalog posuzování míry speciálních vzdělávacích potřeb, Část II. Diagnostické domény pro žáky s tělesným postižením a zdravotním znevýhodněním*. Olomouc: PdF UP.
- Čadová, E., et al (2012b). *Metodika práce se žákem s tělesným postižením a zdravotním znevýhodněním*. Olomouc: UP v Olomouci.
- Fialová, I., & D. OPATŘILOVÁ, D., & PROCHÁZKOVÁ, L. (2007). *Somatopedie. Texty k distančnímu vzdělávání*. Brno: Paido.
- Kraus, J., et al. (2005). *Dětská mozková obrna*. Praha: Grada.
- Kočová, H., et al (2017). *Spinální svalová atrofie v souvislostech*. Praha: Grada.
- Opatřilová, D. (2014). *Grafomotorika a psaní u žáků s tělesným postižením*. Brno: MU, Elportál.
- Opatřilová, D., & Zámečnicková, D. (2008). *Možnosti speciálněpedagogické podpory u osob s hybným postižením*. Brno: Elportál, MU.
- Opatřilová, D., & Zámečnicková, D. (2014). *Podpora rozvoje hybnosti osob s tělesným postižením*. Brno: MU.
- Valenta, M., & Krejčová, L., & Hlebová, B. (2020). *Znevýhodněný žák*. Praha: Grada